

Besluit **Besluit strekkende tot een positieve beoordeling van een aanvraag om accreditatie van de opleiding wo-bachelor Aarde en Economie van de Vrije Universiteit Amsterdam**

Gegevens

datum	Naam instelling	:	Vrije Universiteit Amsterdam
26 september 2012	Naam opleiding	:	wo-bachelor Aarde en Economie (180 ECTS)
onderwerp	Datum aanvraag	:	16 december 2011
Besluit	Variant opleiding	:	voltijd
accreditatie	Locatie opleiding	:	Amsterdam
wo-bachelor	Datum goedkeuren panel	:	30 augustus 2011
Aarde en Economie	Datum locatiebezoek	:	28 september 2011
Vrije Universiteit Amsterdam	Datum visitatierapport	:	1 december 2011
(000074)	Instellingstoets kwaliteitszorg	:	aangemeld en geaccepteerd voor het invoeringsregime (artikel 18.32c van de WHW)
ons kenmerk			
NVAO/20123005/LL			

bijlage **Aanvullende informatie**

- 3 De NVAO heeft bij brief van 30 mei 2012 de instelling verzocht om een gesprek met het panel over de motivering van de oordelen in het rapport en om aanvulling van het rapport met een gemotiveerd eindoordeel. Het gesprek met panel heeft op 28 juni 2012 plaatsgevonden. Bij brief van 11 juli 2012 heeft de NVAO een verslag hiervan ontvangen. Daarmee is de gevraagde aanvulling van de motivering van de oordelen en een gemotiveerd eindoordeel ontvangen.

Beoordelingskader

Beoordelingskader voor de beperkte opleidingsbeoordeling van de NVAO (Stcrt. 2010, nr 21523).

Bevindingen

De NVAO stelt vast dat in het visitatierapport en de aanvullende informatie deugdelijk en kenbaar is gemotiveerd op welke gronden het panel de kwaliteit van de opleiding voldoende heeft bevonden.

Advies van het visitatiepanel

Samenvatting bevindingen en overwegingen panel

Het panel heeft veel enthousiasme over de opleiding aangetroffen bij het bestuur, de docenten en de studenten. Er wordt naar de overtuiging van het panel hard, met succes en in goed overleg gewerkt aan het uitvoeren, aanpassen en, waar nodig, verbeteren van de

Pagina 2 van 8 opleiding. De betrokkenen bij de opleiding gaan de uitdagingen die deze betrekkelijk nieuwe opleiding biedt, met verve aan.

De eindkwalificaties beschrijven de kennis, inzichten en vaardigheden waarover de afgestudeerden in deze domeinen en in deze discipline-integrerende opleiding zouden moeten beschikken. Er is sprake van een, wat de positionering tussen vakgebieden betreft, unieke opleiding, zowel binnen Nederland als internationaal. De uitdaging om op vakgebieden waar natuurwetenschappen en economie elkaar raken en overlappen, een opleiding in te richten is op een goede wijze gestalte gegeven en dient een maatschappelijk doel. De opleiding heeft, met recht, een eigen profiel gekozen door zich te richten op de vraagstukken van ruimtelijke ordening en ruimtelijke economie. De vergelijking die de opleiding heeft uitgevoerd met de eindkwalificaties van buitenlandse opleidingen, had wat breder en fundamenteeler kunnen zijn. Het ambitieniveau van de eindkwalificaties is tamelijk hoog. De eindkwalificaties voldoen aan het niveau van de wo-bachelor. Dat de afgestudeerden niet rechtstreeks op de arbeidsmarkt komen, is begrijpelijk, gezien de algemene verwachtingen over de kansen van wo-bachelors op de arbeidsmarkt. Voor een bachelor ligt een aansluitende master in de rede. De keuze die de afgestudeerden hebben, voor een master van elk van de beide domeinen of voor een multidisciplinaire master op het gebied van aarde en economie, is waardevol. Samengevat, zijn de doelstellingen van de opleiding goed.

De toelatingsprocedure van de opleiding voldoet aan de wettelijke eisen en het programma is goed afgestemd op de instroom van studenten met het profiel Economie en Maatschappij. Deze afstemming is de laatste jaren duidelijk verbeterd. Het extra onderwijs in de wiskunde en de natuurkunde zorgt daarvoor. De opleiding biedt de mogelijkheid studenten met een niet-natuurwetenschappelijk profiel te interesseren voor een natuurwetenschappelijke studie, zeker als zij daarna naar een master in de aardwetenschappen doorstromen. Voor studenten die na de bachelor een economische master kiezen, is het hebben van aardwetenschappelijke kennis en vaardigheden waardevol. Omdat na september 2009 een track Aarde en Economie variant binnen een aardwetenschappelijke master beschikbaar is gekomen, is het gehele 'graduate' traject interessanter geworden voor studenten met duidelijke specialisatievoorkeuren.

Het programma weerspiegelt de eindkwalificaties redelijk goed en ook op een vrij evenwichtige wijze. Op onderdelen blijft het programma echter achter bij de ambities die uit de eindkwalificaties spreken. Het programma is van voldoende niveau en ook voldoende actueel. De structurering van het programma volgens de leerlijnen is waardevol. Wel maakt het programma als gevolg van de vele kleinere vakken een wat versnipperde indruk. De studenten ervaren het programma overigens wel als samenhangend. De opleiding zou kunnen overwegen het programma uit grotere, wat substantiële vakken op te bouwen om de coherentie te vergroten. De opleiding besteedt genoeg aandacht aan het verwerven van de academische vaardigheden. Ook het niveau van de literatuur is voldoende. De kwaliteiten van de docenten die in het programma onderwijs verzorgen zijn goed. Dat geldt zowel het onderzoek dat zij in het programma inbrengen als hun didactische en organisatorische capaciteiten.

De didactiek en de werkvormen zijn gepast voor dit programma. Wel zou de opleiding in overweging kunnen nemen de mogelijkheden van projectgestuurd onderwijs te onderzoeken. Deze didactiek zou geschikt kunnen zijn om de integratie van de beide domeinen van de opleiding beter en effectiever te integreren, vooral bij de veldwerken en de

Pagina 3 van 8 bachelorscriptie. De opleiding heeft voor een goed studeerbaar programma gezorgd. Dat de opleiding in het eerste semester een bepaalde selectie toepast door het programma relatief zwaar te maken, is gerechtvaardigd. De voorzieningen voor het programma zijn gepast. Het functioneren van de opleidingscommissie is naar behoren. Samengevat, is de onderwijsleeromgeving voldoende.

De toetsvormen die de opleiding hanteert, zijn voldoende gevarieerd en sluiten goed aan bij de inhoud van de verschillende studieonderdelen. De opleiding volgt, waarborgt en verbetert de kwaliteit van de toetsing en beoordeling op gewetensvolle wijze. De rol van de examencommissie is daarbij uiterst zinvol. Wel zou de opleiding ervoor moeten zorgen de individuele bijdrage van de studenten in een groepsproduct duidelijker zichtbaar te maken. Het scriptietraject is goed uitgewerkt. De studenten kunnen zich in dat traject goed op de bachelorscriptie voorbereiden en deze in een gestructureerd proces afronden. De opleiding beschikt over een in principe goede werkwijze bij de beoordeling van de scriptie. Wel is een expliciete weging van de beoordelingscriteria van de scriptie gewenst en ontbreekt nogal eens een motivering van de gegeven scores voor de scriptieonderdelen. De beoordeling kan dus beter onderbouwd worden en transparanter worden gemaakt. Het panel vindt dat er relatief hoog gecijferd wordt bij de scriptiebeoordelingen.

Een afstudeerwerk waarin beide domeinen van de opleiding geïntegreerd zijn, ontbreekt. De afsluiting van de opleiding bestaat enerzijds uit het veldwerk in het derde jaar en anderzijds uit de bachelorscriptie. Deze staan los van elkaar. Het veldwerk in het derde jaar biedt wel een interessante aanzet tot de gewenste integratie maar mist daarin de nodige omvang en diepgang. De bachelorscriptie is meestal een specialistische voorbereiding op een monodisciplinaire masteropleiding. De integratie van vakgebieden aarde en economie vindt hier niet of slechts oppervlakkig plaats. De kwaliteit van de bachelorscripties is goed maar de monodisciplinaire opzet en uitwerking ervan zijn niet in overeenstemming met de eigen eindkwalificaties. Samengevat, zijn de toetsing en gerealiseerde eindkwalificaties voldoende.

De beoogde eindkwalificaties bestrijken het gekozen vakgebied, zijn ambitieus en voldoen ruimschoots aan het bachelorniveau. Daardoor heeft het panel de standaard beoogde eindkwalificaties als goed beoordeeld. De onderwijsleeromgeving voldoet aan de daaraan te stellen eisen. Het programma weerspiegelt de eindkwalificaties, is voldoende samenhangend en kent goede werkvormen. De kwaliteit van de docenten is goed. Daardoor is de standaard onderwijsleeromgeving als voldoende beoordeeld. Het systeem van toetsing is juist en het niveau van de scripties voldoet aan het bachelorniveau. Daarom is de standaard toetsing en gerealiseerde eindkwalificaties als voldoende beoordeeld. Als gevolg van deze oordelen per standaard, heeft het panel de opleiding als geheel als voldoende beoordeeld.

Het panel adviseert op grond van bovenstaande overwegingen de NVAO om positief te besluiten over de accreditatie van de opleiding wo-bachelor Aarde en Economie van de Vrije Universiteit Amsterdam.

Aanbevelingen

De opleiding zou een principiële keuze moeten maken voor een programma en een afstudeerwerk met ofwel een oriënterend en specialiserend karakter ofwel de duodisciplinaire integratie. In het eerste geval kan het programma gelden als een brede

Pagina 4 van 8 voorbereiding op monodisciplinaire masters. In het tweede geval zou het programma moeten streven naar een daadwerkelijke interdisciplinariteit. De opleiding zou er goed aan doen nog eens goed stil te staan bij deze keuze en de overwegingen eromheen. De opleiding kan nog winst behalen in wat meer verdieping in het aardwetenschappelijke domein en verbreding en verdieping in het economische domein. Het aantal specifiek aan het economische domein gewijde studiepunten is in het verplichte programma slechts 15 ECTS. Ook zou de opleiding de integratie van beide domeinen in termen van interdisciplinariteit sterker in het programma naar voren kunnen laten komen, met name in de bachelorscriptie. De eindkwalificaties nodigen beslist tot deze diepgang en integratie uit. De opleiding zou het programmeren van een stevig, interdisciplinair afstudeerwerk in overweging moeten nemen. Interdisciplinariteit kan overigens ook goed gegarandeerd worden door studenten ook in de laatste fase van de opleiding in gemeenschappelijke projecten te laten werken aan wat bredere onderwerpen, waarin aardwetenschappelijke en economische deelonderzoeken gecombineerd en geïntegreerd worden. Het panel adviseert de opleiding te overwegen ook een derde beoordelaar in te schakelen bij de scripties bij een minder groot verschil dan twee punten tussen de twee oorspronkelijke beoordelaars.

De NVAO onderschrijft de aanbevelingen van het panel, in het bijzonder wat de inhoudelijke keuzes betreft, de verdieping in het aardwetenschappelijke domein en verbreding en verdieping in het economische domein.

Ingevolge het bepaalde in artikel 5a.10, derde lid, van de WHW heeft de NVAO het college van bestuur van de Vrije Universiteit Amsterdam te Amsterdam in de gelegenheid gesteld zijn zienswijze op het voornemen tot besluit van 21 augustus 2012 naar voren te brengen. Bij e-mail van 17 september 2012 heeft de instelling van de gelegenheid gebruik gemaakt om te reageren. Dit heeft geleid tot enkele tekstuele aanpassingen.

De NVAO besluit accreditatie te verlenen aan de wo-bachelor Aarde en Economie (180 ECTS; variant: voltijd; locatie: Amsterdam) van de Vrije Universiteit Amsterdam te Amsterdam. De NVAO beoordeelt de kwaliteit van de opleiding als voldoende.

Dit besluit treedt in werking op 12 februari 2013 en is van kracht tot en met 11 februari 2016 (2019)¹.

Den Haag, 26 september 2012

Nederlands-Vlaamse Accreditatieorganisatie

R.P. Zevenbergen
(bestuurder)

Tegen dit besluit kan op grond van het bepaalde in de Algemene wet bestuursrecht door een belanghebbende bezwaar worden gemaakt bij de NVAO. De termijn voor het indienen van bezwaar bedraagt zes weken.

¹ Gelet op het bepaalde in artikel 18.32c, derde lid, van de Wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek (WHW) bedraagt de geldigheidsduur van de accreditatietermijn van de opleiding maximaal drie jaar zolang de instelling nog niet beschikt over een positieve instellingstoets kwaliteitszorg. Zodra de instellingstoets is verkregen, wordt de accreditatietermijn verlengd naar zes jaar.

Onderwerp	Standaard	Beoordeling door het panel <i>voltijd</i>
1. Beoogde eindkwalificaties	De beoogde eindkwalificaties van de opleiding zijn wat betreft inhoud, niveau en oriëntatie geconcretiseerd en voldoen aan internationale eisen	G
2. Onderwijsleeromgeving	Het programma, het personeel en de opleidingsspecifieke voorzieningen maken het voor de instromende studenten mogelijk de beoogde eindkwalificaties te realiseren	V
3. Toetsing en gerealiseerde eindkwalificaties	De opleiding beschikt over een adequaat systeem van toetsing en toont aan dat de beoogde eindkwalificaties worden gerealiseerd	V
Eindoordeel		V

De standaarden krijgen het oordeel onvoldoende (O), voldoende (V), goed (G) of excellent (E).
Het eindoordeel over de opleiding als geheel wordt op dezelfde schaal gegeven.

Docent-student ratio	Propedeuse: gem. 1 : 17, per vak variërend van 1 : 5 tot 1 : 33. Tweede jaar: gem 1 : 14, per vak variërend van 1 : 13 tot 1 : 26.
Kwalificatie docenten	90% PhD 10% overige
Studielast	42 uur per week
Contacturen	Bij 40 studieweken: Propedeuse: 17 uur Tweede jaar: 15 uur Derde jaar (regulier) : 4 uur.
Rendement	Rendement Propedeuse 2006: 91% Propedeuse 2007: 71% Propedeuse 2008: 69% Propedeuse 2009: 55% Propedeuse 2010: 64% Post-propedeuse 2006: 56% Post-propedeuse 2007: 40%

- Prof.dr. H.F.L. Ottens, voorzitter, was tussen 1992 en 2005 hoogleraar sociale geografie. Daarnaast was hij directeur van de onderzoeksschool Netherlands Graduate School of Housing and Urban Research. Sinds 2010 is hij voorzitter van het Koninklijk Nederlands Aardrijkskundig Genootschap;
- Prof.dr. G. Allaert, lid, is sedert 1990 hoogleraar in de ruimtelijke economie en de ruimtelijke planning aan de Universiteit van Gent. Hij is onder meer senior fellow van de John Hopkins University (Verenigde Staten);
- Prof.dr. H. Middelkoop, lid, was vanaf 2005 universitair hoofddocent en sinds 2009 hoogleraar fysische geografie en geomorfologie aan de Universiteit Utrecht;
- R. Louis, student, is afgestudeerd aan de opleiding Bestuurskunde en heeft dezelfde studie in de avonden doorgezet aan de Universiteit Leiden en deze recentelijk afgerond. Hij is full-time werkzaam bij de Onderzoeksraad voor Veiligheid en heeft nog zitting in commissies van de Landelijke Studentenvakbond.

Het panel werd bijgestaan door drs. W.J.J.C. Vercouteren RC, procescoördinator/secretaris.